

LA CATEDRAL DE BARCELONA

¡Gloria!

D' espatlla al mar, de cara á la alta serra,
ab ayre soberá d' antich llinatge
aixeca 'l cap lo gòtich monument;
veyentlo altiu y coronat de monstres,
lo temps n' ha fet, cubrintlo ab fosch ropatge,
un rey gegant vestit de penitent.

Colós qu' en somnis d' astres se delecta,
sempre esperant claror d' eterna aurora,
cobeja 'l cel que mira fit-á-fit;
y desfogantse entre cridória humana,
ó canta festas ó tristesas plora,
de sos pulmons de bronzo ab lo fort crit.

¡Oh catedral! al vent de la hivernada
lo teu aixám de gárgolas udola
glatint la llibertat de l' esparver
y 's vá amansint d' amor quan sent que nía,
d' un drach de pedra en la molsosa gola,
lo falziot cridayre y joganer.

Péndul del temps que compta tas centurias,
lo sol al despertarse ja 't llambrega
d' enllá del mar, besante ab son caliu;
y va voltante y á ponent s' enfonza
com un aucell perdut qu' esvoletega
y may encerta 'l vol per torná' al niu.

L' aspre Montseny, amich de ta grandesa,
 ab blanch domás á voltas s' engalana,
 veyente ab goig al mitj de la ciutat,
 com rich joyell al pit de la pubilla
 dels comtes-reys, qu' escampa per la plana,
 de sa hermosura espléndida l' esclat.

Tos cants sent ressonar á cau d' orella
 l' antich palau de la reyal corona,
 per damunt d' ell *Santa Agata* 'l cap treu
 y, dócils fills qu' enrotllan á la mare,
 los altres campanars de Barcelona
 s' aixecan escoltant la teva veu.

Jardí hont florí l' art gòtich es ton claustre;
 la pedra encara hi mostra maravellas
 y 'l ferro sos primors de cap de brot:
 pels capitells, á centas las figuras;
 sobre 'ls reixats, á dojo las poncellas
 ab fullas d' atzavara y d' escardot.

Dessota de tas voltas negrejadas
 alé de vida eterna s' hi respira,
 que dona nova forsa á l' esperit:
 per tos pilars, que fugen de la terra,
 com notas d' un psalteri que suspira
 se 'n van al cel los prechs qu' exhala 'l pit.

La ombra 's replega á dintre las capéllas
 y de tas naus s' extenen las arcadas
 com colossal aplech d' archs triomfals,
 tot engolint la llum que 'ls murs tapissa
 baixant en amplas franjas matisadas
 pels sants, ángels y flors dels finestrals

Del *Tusó d' Or* tot esmentant la festa,
 l' estol de dosserets soberch s' empina
 entorn del chor, semblant quant vé la nit,
 guardia d' honor fantástica, que vetlla
 de Carles quint la sombra gegantina,
 llansas enlayre y los blasons al pit.

Feixos de tronchs que 'l presbiteri enrotllan,
 s' embranquen per las voltas á una alsada
 hont cada clau hi sembla un niu penjat;
 entre ells mística llum sos raigs inclina
 besant la rusca d' or filigranada
 qu' enclou, divina bresca, 'l *Pà Sagrat*.

S' amaga allí, á sos peus, fosca capella;
celistia suau que la claror hi dona
no s' atreveix á profanarne 'l fons:
d' aquell lloch sant per la ample escalinata,
tot catalá, tot fill de Barcelona
hi hauria de baixar de genollons.

La patria allí empunyá 'l flagell de lluyta:
Sardenya, Napols, Génova y Marsella
los cops y vergassadas n' han rebut;
d' aquella fosca hont mil recorts s' amagan,
vesllúm de gloria 'n naix com clara estrella
que del crepúscul al bell front acut.

Al flam potent d' ardent fantasia,
la imatge del passat, allí boyrosa,
se torna colorayna y brillantor
y pren relleu, palpita y s' ageganta
y es bellugor de multitut joyosa,
ab centelleig de pedrería y or.

La veig, es la visió d' antigas festas:
corteig de reynas y d' infants avansa,
lo poble s' agenolla ab goig inmens
y, de prelats y reys en las espatllas,
d' Eularia 'l tabernacle va acostantse
rompent l' oneig d' agombolat encens.

S' aboca 'l sol als finestrals del temple
ruixant ab flors de llum cada corona
qu' á sota 'l presbiteri 's veu baixar;
deixanthi Eularia, al fí, ja la urna 's tanca
y un himne esclata ab lo murmul de la ona,
qu' enterra bella perla al fons del mar...

Y veig la cripta plena d' armaduras
com en consell de bélica familia,
fentse un crostám de ferro aquells grahons;
y dels heralts ressonan las trompetas
fent estremir las armas de Sicilia
y la creu de San Jordi en los penons.

Romeu de la victoria y rey magnánim;
lo sabi Anfós hi baixa ab sas banderas:
la fé y la patria veig juntarse allí
y l' oriflama d' Aragó surtirne
com sol de gloria á ferne, ab sas galeras,
lo seu inmens mirall, del mar llatí.

Allí va desfilá' enlluhernadora
 la régia pompa de la edat mitjana;
 á la claror d' esgroguehits blandons,
 cubrint aquella escala miro 'l túmbol
 del príncep malhaurat, Carles de Viana,
 lluhint sa bella espasa y sos blasons.

Las creus de las parroquias lo rodejan
 y concellers y damas y gent noble;
 pausat y trist ressona 'l sagrat cant;
 veu de dolor etgegan las campanas
 y, ab lo pló' als ulls y agenollat, lo poble
 venera 'l cos present, com lo d' un sant...

De sobte 'l dol se converteix en festa
 y entra Na Joana, la arrogant regina,
 rera son fill mostrant lo cap altiu:
 tot recordant la mort de son fillastre,
 la gent murmura atónita y s' inclina
 fent pas al *primogénit* que somriu.

.....
 ¡Oh vella catedral, quants recorts guardas!
 alé de reys á la ombra de tas voltas
 jurá acatá' y fer valdre nostras lleys
 y has vist cent cops en ton creuher alsarse,
 al psalmejar piadós de las absoltas,
 lo funerari cadafalch de reys!

A tú En Ferrant y Na Isabel vingueren,
 sota un mateix dossier agermanantse
 los *castells d' or*, las *barras* y 'ls *lleons*;
 passaren anys y l' áliga tudesca
 va durte presoner un rey de Fransa,
 al jou temut del ceptre de dos móns.

D' encens entre la boyra que t' omplia,
 fervent gentada un jorn s' agenollava
 rebent benediccions d' un Adriá,
 quan, ja cridat al soli august de Roma,
 ab la tiara á coronarse anava
 baix la ombra colossal del Vaticá...

Y passá' l temps y 't va profaná 'l ferro,
 que sobre la ciutat y sas murallas
 de l' odi de Felip feu sentí 'l pes;
 cubriren runa y pols ton presbiteri
 y dés llavors las populars gramallas
 may més has vist prop ton altar, may més!

¿Perqué no eixiren Berenguer y Almodis
fent esclatar ab ira llurs ossaris,
pera cridar «¡enrera!» al de Berwick,
lo gos de presa de Castella y Fransa
que 't va petjar voltat de vils sicaris
del mes perjur déls reys y 'l més inich!

Més nó, no cal dels déspotas parlarne:
¡noms malehits, fugiu de ma memoria;
mos cants no vull tacá' ab rebutx d' infern!...
¡oh catedral! sols vull cantar tas gestas,
los bells recorts de ta brillant historia,
róssech d' estels que 't concedí l' Etern.

¡Oh quants recorts!... L' art místich va donarte
la austera magestat que al món encanta;
la patria son alt géni en tú encarná;
per tálem divinal Deu va escullirte
y, fente de reliquias arca santa,
la Creu ab lo seu nom t' eternisá.

De cels y terra unintse las grandesas
t' han donat fama tant agegantada,
qu' en tu no pot trobar espay sobrer
y 'ls finestrals y voltas atravessa,
volant com fumarola perfumada
que ja no cap á dins d' un encenser...

Atleta de la fé, jamay abaixes
tos campanars, bessonas centinellas
qu' á l' infinit no 's cansan de mirar;
desplega al bes de l' ayre ton nou fróntis,
com un tapis penjat en las estrellas
qu' ab fils d' argent la lluna ha de brodar.

Que 's vegi en ell la aspiració mes santa,
la obra capdal que Barcelona entera
ab noble orguill puga mostrá' á tothom:
siga solemne y franca fesomía
de hermosura ben mística y severa,
digne de tú y de ton antich renom.

Siga 'l sagell de memorables glorias,
d' ardit relleu y de valentas ratllas,
mostrant la fé y l' esprit de rassa ensemps;
imatge de la Patria catalana:
com un titá d' hercúleas espatllas
que mire al cel y aguante 'l pes del temps.